

กระทู้ถามที่ ๐๑๐ ร.

วุฒิสภา

๙ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง การส่งเสริมหี้อยู่เป็นสัตว์เศรษฐกิจ

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ดังต่อไปนี้

ด้วยหี้อยู่ (ชื่อวิทยาศาสตร์ : Varanus salvator) เป็นสัตว์เลื้อยคลานขนาดใหญ่ เมื่อโตเต็มวัย
มีขนาดตั้งแต่ปากถึงปลายหาง ๓ เมตร ตัวอ้วนใหญ่ สีน้ำตาลเข้ม มีลายดอกลีเหลืองพาดขวาง หางยาว
สามารถพบเห็นได้ในทุกภาคของประเทศ และที่ผ่านมาหี้อยู่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวน
และคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่เนื่องจากหี้อยู่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจได้ทั้งเนื้อ
และหนัง โดยเนื้อหี้อยู่เป็นที่นิยมในการบริโภคของประชากรส่วนใหญ่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ส่วนหนังหี้อยู่มีมูลค่าสูง เนื่องจากเป็นหนังที่มีคุณภาพ มีลวดลายที่สวยงามและเป็นเอกลักษณ์
และสามารถใช้หนังได้ทั้งตัว จึงมีแนวคิดในการผลักดันหี้อยู่เป็นสัตว์เศรษฐกิจใหม่ของไทย ต่อมาในปี
พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้หี้อยู่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองที่สามารถเพาะพันธุ์ได้
อย่างเป็นทางการ อย่างไรก็ตามประชาชนทั่วไปไม่สามารถจับหี้อยู่จากธรรมชาติมาเลี้ยงหรือเพาะพันธุ์ได้ทันที
โดยไม่มีข้อกำหนด แต่ต้องเป็นหี้อยู่ที่อยู่ที่สถานเพาะเลี้ยงที่ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายเพื่อให้ผู้ที่ได้รับอนุญาต
นำไปเพาะขยายพันธุ์เท่านั้น และการเพาะพันธุ์หี้อยู่เพื่อการค้าหรือเพื่อวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตาม
ต้องได้รับอนุญาตจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อีกทั้งหี้อยู่ที่ได้จากการเพาะพันธุ์
ต้องมีการทำเครื่องหมายโดยการฝังไมโครชิพ เพื่อป้องกันการลักลอบนำมาจากธรรมชาติ รวมถึง
ผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กรมอุทยานแห่งชาติฯ กำหนดไว้
อย่างเคร่งครัด เนื่องจากหี้อยู่ยังคงเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองการจับหี้อยู่จากธรรมชาติมาเลี้ยงหรือครอบครอง
โดยไม่ได้รับอนุญาตจึงผิดกฎหมายและมีบทลงโทษตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า
พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงควรมีแนวทางในการส่งเสริมหี้อยู่
เป็นสัตว์เศรษฐกิจที่ชัดเจน มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเร่งประชาสัมพันธ์สร้างความรู้
ความเข้าใจให้แก่ประชาชนที่สนใจเพาะพันธุ์หี้อยู่เพื่อให้การเพาะพันธุ์หี้อยู่เชิงเศรษฐกิจเป็นไปอย่างถูกกฎหมาย
และสามารถสร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการ จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแผนการดำเนินงานในการส่งเสริมหี้อยู่
เป็นสัตว์เศรษฐกิจหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวทางในการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนที่สนใจเพาะพันธุ์เหี้ยดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีนโยบายแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องฉบับใดหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
เปรมศักดิ์ เพียยุระ
สมาชิกวุฒิสภา

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๑๐ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกวุฒิสภา

เรื่อง การส่งเสริมเหี้ยเป็นสัตว์เศรษฐกิจ

ข้าพเจ้า นายสุชาติ ชมกลิ่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแผนการดำเนินงานในการส่งเสริมเหี้ย
เป็นสัตว์เศรษฐกิจหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ขอเรียนว่า เหี้ย (Varanus salvator) มีสถานะทางกฎหมายเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองจำพวกสัตว์เลื้อยคลาน
ลำดับที่ ๖๗ ตามกฎกระทรวงกำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. ๒๕๖๗ ออกตามความ
ในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีสถานะทางกฎหมายอีกสถานะหนึ่ง
เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ ที่มีใช้สัตว์น้ำ : จำพวกสัตว์เลื้อยคลาน บัญชี ๑ สัตว์ป่าคุ้มครอง
ที่เพาะพันธุ์ได้ที่มีใช้สัตว์น้ำ ลำดับที่ ๕ ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ฉบับลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง กำหนดชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครองให้เป็นสัตว์ป่า
ที่เพาะพันธุ์ได้ พ.ศ. ๒๕๖๗ ออกตามความในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒
จึงเป็นการกำหนดให้สัตว์ป่าคุ้มครองที่มีศักยภาพในการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง
ที่เพาะพันธุ์ได้ ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนสามารถขออนุญาตในการครอบครองสัตว์ป่า การดำเนินกิจการ
เพาะพันธุ์สัตว์ป่าและค้าสัตว์ป่า ดังนั้น สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ จึงเป็นไปตามเจตนารมณ์
ของกฎหมายในการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เมื่อกำหนดให้เหี้ย (Varanus salvator) เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง
ที่เพาะพันธุ์ได้ ได้มีการประชาสัมพันธ์ในเว็บไซต์ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
และให้ข้อมูลในการขออนุญาตในการดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าและค้าสัตว์ป่า และมีการเตรียม
ความพร้อมในเรื่องของพ่อแม่พันธุ์เหี้ยสำหรับผู้ที่จะขอสนับสนุนพ่อแม่พันธุ์เหี้ย เพื่อเป็นการส่งเสริม
ให้เหี้ยเป็นสัตว์เศรษฐกิจ พัฒนาการเลี้ยงไปสู่การผสมพันธุ์ให้ได้ลูกจากการเลี้ยงในระบบฟาร์ม
เพื่อการค้า

คำถามข้อที่ ๒

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวทางในการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้
ความเข้าใจให้แก่ประชาชนที่สนใจเพาะพันธุ์เหี้ยดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ อย่างไร
ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๒

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอเรียนว่า ในด้านการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนที่สนใจนั้น กลุ่มงานเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมของพ่อแม่พันธุ์เหี้ย สำหรับผู้ที่จะขอสนับสนุนพ่อแม่พันธุ์เหี้ย ซึ่งต้องเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้เพาะพันธุ์สัตว์ป่า (สป.ม.๒๘ (ข) หรือใบอนุญาตให้จัดตั้งและดำเนินกิจการสวนสัตว์สาธารณะ สป.ม.๓๓ (ข) โดยพ่อแม่พันธุ์เริ่มแรกต้องมาจากสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และไม่สามารถนำพ่อแม่พันธุ์ที่ได้รับการสนับสนุนพันธุ์จากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ไปขายได้ ส่วนในอนาคตสามารถซื้อจากสถานประกอบการเพาะพันธุ์ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย พ่อแม่พันธุ์เหี้ยและลูกเหี้ยที่เกิดจากการเพาะพันธุ์ทุกตัวจะต้องมีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์โดยการฝังไมโครชิพ เพื่อป้องกันการลักลอบนำสัตว์มาจากธรรมชาติ สำหรับการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนที่สนใจเพาะพันธุ์เหี้ยนั้น มีช่องทางประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์ ดังนี้

๑. เฟซบุ๊กกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๘
๒. เฟซบุ๊กสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘
๓. เฟซบุ๊กกลุ่มงานเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๘
๔. เฟซบุ๊กกลุ่มงานเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๘

คำถามข้อที่ ๓

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีนโยบายแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องฉบับใดหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๓

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอเรียนว่า พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มีการบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ซึ่งในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาต ดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่า และค้าสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ รวมทั้งการสนับสนุนพ่อแม่พันธุ์สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ ยังไม่มีประเด็นปัญหาในทางปฏิบัติตามกฎหมาย ดังนั้น ในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องฉบับใดหรือไม่ อาจต้องพิจารณาประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติให้ชัดเจนต่อไป